

רק בין יהודים

כדי להבין כיצד הכל התחיל, עלינו לחזור לפרשת נשא תשכ"ז, יום לאחר סיומה של המלחמה שקיבלה בהמשך את הכינוי מלחמת ששת הימים.

בבית המדרש הגדול של חסידי סאטמאר בווייליאמסבורג יושב כ"ק מרן האדמו"ר הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זיע"א, ונושא את דרשתו המפורסמת, שבה הוא פורס לחסידיו את משנתו התורנית-אידאולוגית נגד הגישה הציונית של "כוחי ועוצם ידי", ומסביר כיצד לשיטתו יש להתייחס לניצחון שהושג בידי מי שכונו על ידו 'מרשיעי ברית'.

בהקלטה שקיימת עד היום (הדברים נאמרו בסעודה שלישית, אך לאחר צאת השבת) נשמעות היטב בכיותיו קורעות הלב של הרבי, שעל אהבת ישראל העצומה שלו אין חולק, מביע את כאבו העצום מחילול שם שמיים שלדבריו עלול להיות כעת,

כאשר יהיו מי שיטעו ויחשבו שהקב"ה מסכים כביכול עם אלו העוברים על תורתו. אבל אז מגיעות המילים הבאות, שמכות רבים בהלם מוחלט, מאחר שהן יוצאות מפיו של נושא דגל ההשקפה נגד התגרות באומות: "הרשעים הישמעאלים רצו לבוא חס ושלום להשמיד ולהרוג. בוודאי היה צורך להתפלל. כולם היו חייבים לבקש שלא יהיה להם שום כוח, שלא יוכלו לעשות כלום. על כך מיותר לדבר בכלל. קודם צריך להציל את ה'גופים'. הם הישמעאלים רוצחי גופים, והם הציונים מזיקים לנשמות וגם לגופים (כוונתו הייתה לניתוחי מתים. ר"ו)... ואף על פי כן, קודם חייבים לדאוג ולהתפלל שיינצלו בגוף. חס ושלום אם יהודים ייהרגו".

ואז יצא הרבי מגדרו ואמר את המילים הללו: "יש כאלו עם הלבוש של נטורי קרתא. הם מחשיבים את עצמם לקנאים עוד יותר גדולים, אבל הם מקלקלים ועושים דברים על דעת עצמם. אלו שמדברים שטויות והבלים, דברי שיגעון, שיגיעו הערבים וכו' (כוונתו למודעה אנונימית שתלו מדריכיהם הקדמונים של המטורפים המדוברים, שבה טענו שצריך להתפלל להצלחת הערבים כי כך המדינה תתבטל. ר"ו). עליהם אין מה לדבר; עליהם כבר אמרתי על הפסוק 'ורדו בכם שונאיכם', ומפרש רש"י: 'מכם ובכם'". והוא מתחנן: "למען השם, שלא ידביקו פתקים, שלא ינהלו ויכוחים עם אף אחד". כאן מגיעות המילים המרכזיות, שמסבירות את שיטתו של הרבי מסאטמאר לגבי האופן בו יש לנהל את הוויכוחים האידאולוגיים: "שלא ידברו עם אלו שלא צריך לדבר איתם. כתוב 'נדברו איש אל רעהו' - 'צְוִי־שׁוֹן אֵי־דָן אֵלֵי־יָן (בין יהודים בלבד)'. עלינו להישמר מ'הם' ו'מהם'".

מאז אותה שיחה, אם יש חוג שלוחמי קיצוני נטורי קרתא מתעבים עוד יותר מהציונים - אלו חסידי סאטמאר.

כדי להבין את מה שהתרחש בימים ההם פניתי אל ר' ברוך יהודה קליין, מי שהיה מעורכי 'דער איד', ביטאונם של חסידי סאטמאר, וכתב טור השקפתי בסוף ימיו של הרבי ה'ויואל משה' זי"ע. כיום ר' ברוך יהודה הוא איש עסקים מצליח, שמנצל את כישרון הכתיבה שבו ניחן לסדרת מאמרים היסטוריים על ה'חתם סופר' זי"ע, שמתפרסמים במוסף התורני של הביטאון הסאטמארי.

"האנשים האלו ציערו את הרבי עוד בחייו", פותח ר' ברוך יהודה, "הם הפרו את דעת קודשו פעם אחר פעם. אומנם אז הדברים לא הגיעו לכדי מעשי הטירוף של היום, אבל לרבי זה הכאיב מאוד. הוא התייסר מכך באופן נורא ואף התבטא עליהם שהם 'הרבה יותר גרועים מהציונים'.